No. 2935 Zaterdag 26 Maart 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2. - per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Wat wij verwachten van ons Departement van Sociale en Economische Zaken.

We hebben het in onze Curaçaose journalistiek al verschillende malen meegemaakt, dat een interview verwarrend werkte.

Het kan liggen aan de ondervrager: het kan ook liggen aan degene, die het onderhoud verschaft: het kan ook zijn, dat er over de gevraagde aangelegenheid nog niets verteld mag worden.

Zeker is, dat het korte onderhoud, wat de Beurs had met den Directeur van het nieuwe Departement van economische en sociale zaken, ons allerminst bevredigd heeft. Het was een **kort** onderhoud, misschien te kort.

De werkingsfeer van dit nieuwe departement staat nog niet nauwkeurig vast. zo lazen we. Het doel is van advies te dienen aan den Gouverneur en misschien aan particulieren. Het zal zich waarschijnlijk ontwikkelen in de richting van de technologisch-economische instituten in Nederland, enz.

In zover er iets positiefs in deze gegevens ligt en deze gegevens tenminste juist zijn, gaat het nieuwe departement dus niet in de richting, welke wij en de R.K. Curaçaose partij, zal het daarin met ons wel eens zijn, van dit nieuwe departement verwachten.

In het beginselprogram van de R.K. Curaçaose Partij, vinden we de volgende beginselen op sociaal-economische gebied:

> Op sociaal en economisch terrein dienen de Pauselijke encyclieken „Rerum Novarum" en „Quadragesimo Anno" als richtlijn.
>
> . Met verwerping van de vrije concurrentie en van de economische dictatuur als leidende beginselen in de volkshuishouding, behoort aan de sociale rechtvaardigheid en de sociale liefde een allesbeheersende plaats in het maatschappelijk leven te worden toegekend, met name door het scheppen ener in deze geest opgebouwde sociale en juridische orde.
>
> 't Gouvernement bevordere 't totstand-komen hiervan, en belette, dat zij door financieel-economische machtsgroeperingen wordt verlamd. Deze orde moet er op gericht zijn, om allen die aan het economisch leven deelnemen, in rechtvaardige verhouding in de vruchten te doen deelnemen, en om in het bijzonder degenen, die door arbeid, — hetzij in dienstbetrekking — daaraan deel nemen, te brengen tot bestaanszekerheid en tot voldoend eigen bezit.
>
> Tot versterking en ontwikkeling van land- en tuinbouw, visserij, nijverheid, handel en scheepvaart, behoort het Gouvernement al die maatregelen te nemen, welke nodig zijn om deze takken van het volksbestaan dienstbaar te maken aan het welzijn van het geheel.
>
> **Deze maatregelen zullen in het bijzonder gericht moeten zijn, enerzijds op regeling en coordinatie, anderzijds op bestrijding en verwijdering van de anti-sociale gevolgen der onbelemmerde economische vrijheid.**
>
> **Zolang en voor zover bepaalde bevolkingsgroepen niet in staat zijn zelf zorg te dragen voor de behartiging van gewichtige levensbelangen,** behoort de staat door aanvullende en zo nodig rechtstreekse bemoeienis hierin te voorzien. Als zodanig zijn te beschouwen, onder andere; de verzorging in geval van ziekte en invaliditeit, de huisvesting, inzonderheid voor de kinderrijke gezinnen, de werktijdregeling, (mede ter bevordering van de Zondagsrust), de veiligheid in de bedrijven enz.).

Ziehier het sociaal economisch program, waarop de Katholieken van Curaçao de strijd aan de stembus zijn ingegaan. En hier hebben we dus tevens voldaan aan het verzoek van den directeur van het nieuwe departement, waar hij, in zijn onderhoud met de Beurs-redactie, gevraagd heeft om nadere richtlijnen.

De R.K. Curaçaose partij heeft deze programmapunten ontleend aan 't beginselprogram van de R.K. Staatspartij in Nederland, want beginselen zijn voor ons Katholieken hetzelfde, of we in Curaçao of in Nederland leven.

We begrijpen ook heel goed, dat heel dit program niet binnen enkele jaren van stapel zal zijn gelopen. Er zal zelfs wel meer als een mensenleeftijd over heen gaan. Maar evenmin als een plaats zijn beginselen ook niet gebonden aan tijd.

Hoe die beginselen in detail zullen moeten worden uitgewerkt, dat is iets specifieks Curaçaos en ook afhangend van tijd en omstandigheden.

Dat is het werk van het nieuwe departement te samen met de komende Staten.

En hier, zoals we reeds de vorige keer geschreven hebben, ligt een moeilijk, maar ook een mooi terrein ter bewerking.

Gaarne zullen we hier in zover het in ons vermogen is van voorlichting dienen en menen thans daarvoor reeds een geschikte gelegenheid door in enkele volgende artikelen een toelichting te geven op bovenstaand Curaçaos program, aan de hand van de toelichting, die door de R.K. Staatspartij op bovengenoemde punten uit het sociaal economisch program gegeven zijn.

Deze toelichting is in 1936 samengesteld door een aantal vooraanstaande Katholieken, wier namen wij hieronder mededelen, en die zeker ons volle vertrouwen kunnen genieten.

Het zijn: Prof. Mr. P. J. M. Aalberse, Dr. D. Beaufort, Dr. J. van Beurden, Mr. C. M. J. F. Goseling, Prof. Mr. P. W. Kamphuisen, Prof. Mag. Dr. J. B. Kors, Prof. J. H. Niekel, Prof. Mr. W. Pompe en Prof. Dr. Ir. J. Schmutzer.

Het Grote Lek.

Het grote lek in de Katholieke Kerk van verschillende landen met gemengde bevolking, is het gemengde huwelijk.

Niet het minst lijdt de Kerk in ons Moederland aan dit verschrikkelijke euvel.

Volgens de mededelingen van het Centraal Bureau voor de Statistiek werden er in 1935 uit gemengde huwelijken, waarvan één der partijen katholiek was, 7520 kinderen geboren. Hiervan werden als katholiek opgegeven slechts 2348, als protestant 1585, als Israëliet 12 en als tot geen kerkelijke gezindte meer behorend ...3575 kinderen.

Zijn deze laatste cijfers geen verschrikkelijk getuige, hoe nodig en noodzakelijk het is, dat de Kerk steeds ernstiger waarschuwt en steeds dringender vermaant tegen het aangaan van een gemengd huwelijk.

Al is op Curaçao dit euvel nog niet zo erg, het neemt toch ook hier telken jare een ernstiger vorm aan, door het binnenkomen van tarijke niet-katholieke vreemdelingen.

Een onzer stadsparochies begon het jaar 1937 met drie gemengde huwelijken.

Een van de grootste zorgen van de Katholieke Kerk is het gemengde huwelijk; noodgedwongen om erger te voorkomen, stemt zij ten laatste er in toe om dispensatie te verlenen, maar dan nog alleen onder voorwaarde van de toegezegde en ook getekende belofte, dat de kinderen, die eventueel uit zulk een huwelijk geboren worden, zullen worden gedoopt en katholiek zullen worden opgevoed.

Velen echter, die een gemengd huwelijk aangaan, vragen al geen kerkelijke dispensatie meer aan. Reeds bij de verkering voelen de beide partijen vaak het verschil van godsdienst, vooral het katholiek zijn van de ene partij, als iets gênants aan, waarover maar liefst niet gesproken moet worden om elkaar niet onaangenaam te zijn en de ontluikende wederzijdse liefde niet te verstoren.

Gelukkig zijn er nog tal van kinderen uit voorbeeldige katholieke gezinnen, voor wie het vanzelfsprekend is, dat zij er nooit aan zullen denken een gemengd huwelijk aan te gaan, al voelen zij zich nog zozeer tot de andersdenkende partij getrokken.

Maar hoe weinigen voelen zich in deze materialistische tijd nog tot persoonlijke offers geroepen. Ook de ouders tonen zich zwak, zeggen, dat zij het wel onaangenaam vinden, maar getuigen meteen, dat zij er toch weinig tegen kunnen doen.

Ook de omgang met andersdenkenden is veel gemakkelijker geworden, de kinderen hebben al vroeg niet-katholieke vriendjes, waarmede zij dagelijks verkeren. Vader en moeder zelve ontvangen vrienden en verwanten, die gemengd of *soms helemaal niet kerkelijk gehuwd zijn, betuigen zwakjes hun spijt dat de toestand zó is, „echt jammer", „maar wij kunnen er nu eenmaal niets aan veranderen."*

Tot zij zelve voor het feit worden gesteld, dat hun zoon of dochter verkering krijgt met een andersdenkende en dan laten zich vaak weer andere motieven gelden; voor de partij, die zich zo gelukkig voordoet en dat men de kans moet grijpen. Geld en een goede positie zijn ook wat waard en deze doen zich tegenwoordig niet elke dag voor.

„Twee geloven op één kussen, daar ligt de duivel tussen", plachten ouderwetse mensen te zeggen, maar tegenwoordig meent men die duivel in het huwelijk zelf wel te kunnen bezweren. De zoon of de dochter, die een gemengd huwelijk aangaat, zal zijn of haar geloof wel trouw blijven, meent men en de jonge wederzijdse liefde zal wel zorgen elke verstoring van de echtelijke harmonie te voorkomen of te overwinnen. Ieder in zijn eigen geloof, ze zullen het elkaar niet lastig maken.

Maar dan denken wij opeens, wat in het veel gelezen boek „Echtgenoten" van den Hongaarsen schrijver M. Foldi gebeurde, toen Antonia Haller en Zoltan Bitto door den ambtenaar van de burgerlijke stand in de echt werden verbonden. Antonia's moeder was al dagen lang treurig geweest, moeder vond alleen voor de wet trouwen niet voldoende, ze had een hele veldslag geleverd om gedaan te krijgen, dat Zoltan, die protestant was, tot het katholieke geloof zou overgaan, en dat het huwelijk ook kerkelijk voltrokken zou worden. Zoltan had zich niet tegen haar wens verzet, hij oordeelde het zelfs niet de moeite waard om daar kwestie over te maken, maar plotseling dook Karoly Bitto, de vader van Zoltan op, en protesteerde hevig. En 't gebeurde niet.

Hoe dikwijls zijn 't later niet de grootouders bij de ene partij, die hun invloed aanwenden om te voorkomen, dat de kleinkinderen katholiek worden opgevoed.

Hoe hebben wij ze gekend, de katholieke meisjes, die goed en braaf katholiek zijn opgevoed en zelfs pensionaten hebben bezocht, maar eenmaal gemengd getrouwd, kerk en geloof de rug toekeerden als in een wrok, dat deze haar geluk in de weg hadden gestaan, een geluk, dat later toch maar zeer twijfelachtig bleek te zijn.

Jonge moeders van goede katholieke huize, die haar geloof als een droom hadden afgeschud, en niet de minste wroeging toonden, dat zij haar kinderen ongedoopt lieten voortleven......

Hoe hebben wij ze gekend de katholieke vrouwen in een gemengd huwelijk, die onder de invloed van haar man zich voor het katholieke geloof zijn gaan schamen, alle godsdienst hebben nagelaten en geheel in de gedachtensfeer met hem zijn gaan medeleven.

En ook al gaat het ogenschijnlijk en uiterlijk goed, al is er met dispensatie getrouwd, al mogen de kinderen volgens belofte katholiek worden opgevoed, en **al legt de ene partij de andere in zake geloof, en de daaruit voortvloeiende verplichtingen geen moeilijkheden in de weg, hoe blijven man en vrouw dan nog in hun innigste gevoelens aan elkaar vervreemd.**

„Eenheid van lichaam", leert de Apostel, maar ook eenheid van geloof.

Eenheid van lichaam, maar ook eenheid van ziel; het geven van elkaars lichaam moet slechts de grondslag zijn van het geven van elkaars geest. Zij moeten elkaar ten volle aanhangen één van hart, een van zin, een van geest.

In het gemengd huwelijk, hoe goed de echtgenoten zich ook tot elkaar persoonlijk mogen verhouden, de volledige geesten- en zielengemeenschap blijft onmogelijk, altijd zal er een afgrond tussen beiden blijven, die niet te overbruggen valt, geestelijk zullen zij elkaar niet kunnen verstaan.

Het huwelijk van nature reeds goddelijk en door God ingesteld werd door Christus in de Kerk verheven tot een Sacrament, een sacrament niet alleen in zijn voltrekking, maar ook in zijn voortbestaan en duur. Als sacrament heeft het huwelijk de bedoeling man en vrouw samen als echtgenoten tot groter heiliging te brengen. En ook de kinderen, die zij in het huwelijk als geschenken Gods ontvangen, moeten zij voor God en voor de eeuwige zaligheid grootbrengen en opvoeden. Voor deze grote doelstellingen in het huwelijk moeten de echtgenoten samen willen, samen denken, samen doen, en vóór alles samen bidden.

Hun dagelijks gebed moet de wijding zijn hunner zielengemeenschap, hun gezamelijke kerkgang, het gezamelijk ontvangen van de genademiddelen de bezegeling van hun innige levensgemeenschap.

Sermo vivens et efficax exemplum operis est. Het voorbeeld is een levend en doeltreffende betoog. Dat voorbeeld missen de kinderen in een gemend huwelijk, zij zien dat vader en moeder niet door een en dezelfde gedachte zijn bezield. Dat ondermijnt reeds vroeg het ouderlijk gezag. Als een van de twee partijen voor en na tafel niet bidt, en bij het gebed van de ander onverschillig toekijkt, dan zullen de kinderen reeds vroeg beginnen aan dat gebed geen eigenlijke waarde toe te kennen, en het gaan beschouwen als een particuliere liefhebberij. En zo zal het ook gaan met elke practische beoefening en naleving van de godsdienst.

En als het gebeurt, dat in een gemengd huwelijk de katholieke partij vroegtijdig komt te sterven, dan draagt deze om wille van de kinderen een zware verantwoording mede in het graf.

Want kinderen zijn de geschenken Gods.

Eenmaal zal God de ziel van uw kind opeisen uit uw hand. Hij zal u rekenschap vragen, wat gij gedaan hebt met de ziel van het kind, dat u als een pand van God's vertrouwen werd geschonken. Deze kinderen was het rijk der hemelen toegezegd, maar gij hebt verhinderd, dat ze binnen konden gaan.

„Huwelijk en huisgezin", sprak pater Koch onlangs op de katholiekendag te Danzig, zijn verheven op de vlakte der zeven genadebronnen Gods, Dit groot sacrament is de grondslag van heel 't menselijk leven. *Wanneer niet iedereen de moed bezit om zijn eigen ernstig in christelijke zin in te richten, dan is het met het Christendom gedaan."*

Dat christendom, dat in Europa reeds wordt onderdrukt en vervolgd, zijn de Katholieken reeds bezig zelve te ondermijnen door het grote en wassende euvel van de gemengde huwelijken, waardoor het aantal dergenen, die niet meer tot dit christendom en enige kerkelijke gezindte willen worden gerekend, in Nederland alleen reeds de twee millioen heeft overschreden.

Het is daarom meer dan hoog tijd, dat wij Katholieken ook ons meer en meer op het huwelijk gaan bezinnen, dat wij er allen ernstig naar gaan streven om het huwelijk hoog te houden en te heiligen.

Want wij zien het met de ontstellende cijfers voor ons, dat bij de „Umwertung aller Werte", die onze tijd kenmerkt en tekent, de eens zo sterke hechtheid van ons katholieke leven niet ongerept gehandhaafd is gebleven.

Het huwelijk mag ook voor ons geen lichtzinnig avontuur worden, maar moet ons weer een sacrament worden van grote genaden.

Huwelijk en gezin, een meesterwerk, waaraan wij een mensenleven lang moeten arbeiden. Men moet niet trouwen, zegt André Maurois, alsof men in de loterij speelt, en hoopt dat men zal uitkomen met de honderdduizend, maar men moet trouwen in de geest van een kunstenaar, die zich voorneemt een groot kunstwerk te scheppen.

Ook ten opzichte van huwelijk en gezin moeten wij de woorden van den Profeet Isaias leren verstaan: „Tichelstenen zijn gevallen, maar met gehouwen steen zullen wij opbouwen; wilde vijgebomen hebben zij omgehouwen, maar ceders zullen wij er voor in de plaats zetten."

JONG GEZINSGELUK.

De jongste opname van het Prinselijk Gezin op het paleis Soestdijk met prinses Beatrix als middelpunt.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

In Spanje trekken de Nationalisten meer en meer voorwaarts, zodat thans de gehele Ebrovlakte in hun bezit is. Barcelona is geweldig gedemoraliseerd door de geweldige bombardementen van de laatste weken en men zegt zelfs, dat er 10 duizend mensen dakloos zijn.

Men weet, dat er tegen deze bombardementen protesten van Engeland zijn geweest, die ook aan het Vaticaan heeft gevraagd, zijn bemiddeling daartoe te willen verlenen. Reeds in Februari blijkt de Paus bij Franco stappen te hebben gedaan, die toen van zijn goede wil getuigd had. Deze week is van hem antwoord gekomen aan het Vaticaan, dat de vliegers deze bombardementen hadden uitgevoerd zonder voorkennis; dat deze vliegers Duitsers of Italianen waren van Majorca; maar hij bevel zou geven, dat deze bombardementen niet meer mochten plaats hebben.

Met de dag wordt Oostenrijks onafhankelijkheid meer en meer doodgedrukt in Duitsland's armen.

Merkwaardig was wel een Transoceaan bericht (van het persbureau dus van Göbbels), waarin de mededeling voorkwam, dat alle regeringspersonen in Oostenrijk op een enkele uitzondering na vrij zijn; maar wanneer het bericht dan gaat opsommen, waar ze allemaal zitten en hoe ze bewaakt worden, dan blijkt juist dat ze allemaal gevangen zijn, op een enkele uitzondering na en die uitzondering is Dr. Smidt, de vroegere Oostenrijkse Minister van buitenlandse zaken, die reeds Nazi was toen hij onder Schussnigg stond.

De Amerikaanse staatssecretaris Cordell Hull heeft dan ook een beroep gedaan om een comité te benoemen, dat zich zal bezig houden met het geweldige aantal vluchtelingen, dat uit Duitsland en Oostenrijk getrokken is en nog trekt. De zegeningen van het Nationaal Socialisme, schijnen dus nog maar weinig gebaseerd te zijn op de beginselen van vrijheid, gelijkheid en broederschap.

En zal Tsjecho Slowakije spoedig de weg opgaan van Oostenrijk?

Na de boerenpartij schijnen zich ook de Christen Socialisten te hebben aangesloten bij de Nazis en vormen deze nu een grote meerderheid in het Tsjecho Slowakische parlement.

Bovendien, waar kort geleden Hitler de buitenlandse journalisten voor waarschuwde, om gruwelberichten uit te geven over Duitsland, daarvoor heeft dezer dagen de Tsjechische minister Krofta, de Duitse journalisten voor gewaarschuwd. Deze schijnen n.l. nog drukker aan het fantaseren te zijn in gruwelberichten over Tsjecho-Slowakije.

De oliebronnen in Mexico, schijnen te zullen blijven in handen der Mexicaanse regering en arbeiders; al zullen ze dan ook vergoed worden. En om een ingrijpen van de buitenlandse mogendheden te intimideren, zijn er dezer dagen in Mexico ten gunste van President Cardenas grote demonstraties gehouden, naar men zegt van wel 200.000 personen.

Frankrijk heeft deze week een stel nieuwe wetten gekregen, om dit land te organiseren, wanneer de oorlog uitbreekt? Wanneer?

Van Australië vernamen we dezer dagen ook al weer van uitbreidingen van leger en vloot; o.a. zullen twee kruisers op stapel gezet worden, om de Engelse vloot te versterken.

En Amerika heeft besloten om zich te ontdoen van de bepalingen van Londense conferentie en gaat slagschepen bouwen van over de 35 duizend ton.

En in zijn aangekondigde rede van gisteren heeft Chamberlain ook heel wat gesproken over de herbewapening.

Want aldus Chamberlain, ofschoon Engeland vrede wil, wil het niet zeggen, dat het vrede wil tot elke prijs, en dat het in geen geval tot de strijd zal overgaan. De volkenbond is niet meer in staat de vrede te waarborgen. Wel wil Engeland nog proberen om die zieke lichaam te genezen. Maar voorlopig is er niet veel van te verwachten. Militaire garanties kan Engeland voor Tsjecho Slowakije niet geven; maar het wil daarmee niet zeggen, dat het als lid van de Volkenbond niet zal ingrijpen, wanneer vrede en orde gehandhaafd zullen moeten worden.

Engeland zal blijven handhaven de non-interventie en Chamberlain deelde tenslotte mee, dat de Italiaans-Engelse onderhandelingen een gunstig verloop hebben.

Achter deze Italiaans-Engelse besprekingen lijkt ons een diepere ondergrond te zitten, als de meesten misschien wel vermoeden.

We weten dat ze begonnen zijn met het vertrek van Minister Eden.

Engeland wil trachten de voor de wereldvrede zeer gevaarlijke Duitse mentaliteit, welke in de laatste tijd duidelijker dan ooit naar voren kwam, te minimaliseren en het getuigt wel in hoge mate voor de ernst van dit streven, dat het daaraan zijn jongen, energieken en bekwamen leider der buitenlandse politiek, die nu eenmaal als een noodzakelijk gevolg van de Engelse buitenlandse politiek der laatste jaren, het zwarte schaap was in de ogen van Berlijn en nog meer van Rome, heeft opgeofferd. Toen Zondag 20 Februari de beslissing in het Engelse kabinet over het politieke leven van Eden viel, waren de Engelse ministers reeds op de hoogte van Hitler's rede. Het zou niet geheel onwaarschijnlijk en ook niet onbegrijpelijk zijn, dat na deze rede de overtuiging had post gevat, meer nog dan daarvoor, dat alles moest geprobeerd worden om een toenadering tussen Londen en Rome tot stand te brengen, ten einde de spil van de as ome-Berlijn te verzwakken. Want het is deze positie, welke Duitsland zo sterk maakt, om een optreden tegenover Wenen te trotseren, en daarbij een hoge borst op te zetten en verdere bedreigingen te uiten, zoals de wereld dezer dagen heft moeten aanhoren.

Met Italië in de rug, althans met Italië als passieve toeschouwer, heeft Duitsland als het ware de vrije hand in midden-Europa. En zo kon Hitler spreken, dat het een onhoudbare toestand is, dat millioenen Duitsers in Europa verspreid leven aan de grenzen van het grote vaderland, en daar leven in verdrukking, omdat zij niet aan de zegen van het nationaal socialisme deelachtig worden.

Dat is niet alleen een bedreiging voor Polen, Oostenrijk, Tsjecho Slowakije enz. maar ook voor Italië. Want ook dit land heeft sinds de oorlog Duitse gebieden ingepalmd, waarvan de bewoners historisch en geografisch zuiver Duitsers zijn. Wie wel eens in Bozen is geweest, zal onmiddellijk moeten toegeven, dat dit een zuivere Duitse stad is. En al zal Mussolini voorlopig wel niet aan de beurt zijn, om evenals Schussnigg een ultimatum in ontvangst te nemen inzake zijn Duitse gebieden, het zou wel zeer naief zijn van Mussolini te menen, dat de huidige vriendschap tussen Berlijn en Rome sterk genoeg is, ook voor hem geen gevaar te vormen. Juist de rassenleer van het nationaal socialisme zal op de duur niet dulden, dat een belangrijk deel van het Duitse volk onder een Romaanse overheersing zucht.

Blijkbaar speculeert Engeland ook daar op, wanneer het een poging wil doen toenadering tot Italië te krijgen. Eden was daarvoor echter een sta in de weg. Zijn optreden tegenover Italië in Genève in de Abessinische en Spaanse kwestie, heeft tot gevolg gehad, dat hij in Italië zeer gehaat was.

Onder Eden's leiding was elke Engelse toenadering tot Italië bij voorbaat tot een mislukking gedoemd. En zo heeft het trotse Albion voor Mussolini het hoofd gebogen en zijn minister geoferd.

Zal dit offer in Rome aanvaard worden?

Het zou voor het Engelse prestige wel een nieuwe en zeer ernstige deuk zijn, indien dit offer tevergeefs werd gebracht.

Bonairiaanse Krabbels

De school op Rincon.

Op Rincon staat een school, waarop ruim 300 kinderen schoolgaan. Jongens zowel als meisjes. Het is niet onaardig eens te bezien hoe deze school met zijn ruime bevolking het heeft in vergelijking met het miniatuur-schooltje in Kralendijk, waaraan zo naarstig wordt gearbeid. Zoals wij reeds in onze vorige Krabbels opmerkten, heeft het schooltje-in-wording te Kralendijk een dubbele W. C. Heel mooi. Heel zindelijk. Heel zedelijk ook.

Doch waar blijft nu ons Bestuur, met verbeteringen voor die school op Rincon? Wij zullen toch moeten aannemen, dat de vorige Inspecteur van het Onderwijs ook wel eens in Rincon is geweest en niet altijd gerust heeft in de Pasangrahan? Dan moet hij toch ook gezien hebben, dat daar geen W.C.'s zijn en dat de kinderen de „mondi" in moeten. Die kinderen daar zijn slechter af dan de geiten en schapen en ezels, die de openbare weg als W.C. kunnen gebruiken. Die kinderen moeten verstoppertje spelen in de wouden van Rincon. Wie sprak daar van zedelijkheid? Op regendagen is het natuurlijk niet mogelijk een bezoek aan bomen en struiken te brengen. Hoe die puzzle opgelost wordt, laten wij aan de fantasie van onze lezers over.

Maar geacht Bestuur, en nu in alle ernst, wordt het niet ten hoogste tijd, dat deze ongewenste, onzedelijke, onhygiënische toestand verdwijnt?

De speelkoraal van deze school is aan de wegzijde geheel open. De kinderen kunnen vanuit de klassen op de weg kijken, hetwelk natuurlijk afbreuk doet aan de aandacht die de kinderen aan de lessen moeten geven. Ook dit dient verholpen te worden.

Wij kunnen slechts hopen, dat bij het eerste bezoek van onzen nieuwen Inspecteur een en ander goed onder de loupe wordt genomen.

TANTE POS.

In Nederland is deze naam verdwenen. De post heeft zich daar onder de leiding van Ir. Damme zo verbeterd, dat men niet meer van Tante kan spreken. Het is een jong meisje geworden.

Helaas, wij Bonairianen hebben nog alle reden om over deze lieve Tante te spreken en wel niet op een toon die getuigen kan van onze appreciatie. Zo nu en dan vliegt de een of andere koopman in Kralendijk van zijn stoel op en laat zijn woede de vrije teugel. En dan gebeurt het wel eens, dat de post-manager op Bonaire actief wordt en aan zijn superieuren op Curaçao vraagt ook aan Bonaire te denken. Dan raast en vloekt het in Curaçao hier of daar en het heeft meestal tot resultaat, dat wij hier sneller bediend worden...... gedurende enige weken. Dan is alle energie verspeeld, men is het standje vergeten en men vervalt weer in de oude trekschuitsleur: komt de post er vandaag niet, dan komt-ie er morgen wel.

Verleden week kon het gebeuren, dat op Bonaire een luchtpostbrief ontvangen werd van een van de Bovenwindse eilanden, die in 3 dagen tijd Curaçao bereikte en dat deze brief over het traject Curaçao—Bonaire 5 dagen deed. Deze week en ook op 9 Maart kwam de „Mississippi" van Curaçao alhier aan en bracht geen mail mede. Mogen wij de hoge autoriteiten op Curaçao een raad geven? Maak een overeenkomst met óf het loodskantoor óf het douanekantoor. De kapiteins van de uitvarende scheepjes MOETEN bij een van deze kantoren terecht komen om een despatch voor Bonaire te verkrijgen. Het is toch een kleine moeite een van deze kantoren OP TE DRAGEN en dus niet TE VERZOEKEN het postkantoor onmiddellijk op te schellen, wanneer er een schip naar Bonaire vertrekt. Men behoeft dan niet afhankelijk te zijn van de een of andere loojongen die de scheepjes afloopt om te zien of er wellicht een bij is die naar Bonaire vertrekt. Dat „Tante" Pos ook hier moge verdwijnen.

BEZOEK.

Wij hebben bezoek gehad op ons stille eilandje. De voornaamste was de heer John de Jongh, onze vertegenwoordiger in de Staten. Hij kon slechts kort blijven, doch wij geloven, dat hij tijdens zijn verblijf veel heeft kunnen zien. Het had gelukkig geregend, zodat de heer De Jongh, de hoofdstraat van Kralendijk op zijn best kon zien. Wij danken de heer De Jongh voor zijn bezoek en wij hopen, dat hij de belangen van Bonaire, nu hij het een en ander persoonlijk mocht aanschouwen, wel zal weten te behartigen.

Ook de rechter kwam. Hij vond een goede oogst. Meer dan 20 processen verbaal. Gelukkig is er dus een punt, waarop Bonaire vooruit gaat. Wij zijn benieuwd naar de straffen die gegeven zullen worden aan de zware misdadigers van ons eiland.

EEN SPOOKGESCHIEDENIS.

Zo nu en dan gebeurt het, dat men hier schuddebuikt van het lachen. Twee oude eerbiedwaardige mannekens zijn er op een gruwelijke manier tussengenomen door een Bovenwinder, die zich voor een inboorling van St. Domingo uitgaf, en een gladde Curaçaoenaar. Zij kwamen hen vertellen, dat de Bovenwinder in zijn droom gezien had, dat er op een plantage een schat zou begraven zijn. En zowaar, men wist de goedgelovige Kralendiekers zover te krijgen, dat men in het middernachtelijk uur naar de plantage ging. Er werden veel „spiritu's" en er werd veel hocus-pocus gedaan met behulp van een glazen bol en een boekje met duivelsspreuken. Er werd zelfs een gouden pondje gevonden van 50 jaar oud, dat door een Indiaan 200 jaar geleden begraven zou zijn. Een doodskop werd ook gevonden. Er zou geld verbrand moeten worden, doch die vlieger ging niet op. Men kreeg achterdocht. Want men moet een Bonairiaan niet vertellen, dat hij geld verbranden moet. Stel je voor, het slijk der aarde in het vuur. Alles wilden ze dan ook slikken, doch dát niet. Geld was hun leven. Men ging toen maar naar huis, doch de twee dappere Bonairianen gingen stiekum weer terug en hielden tot 's morgens 5 uur de wacht, want...... stel je voor, dat die schatgraver terugkwam en de schat alleen opgroef. Zij zouden het nakijken hebben. Doch de schatgraver lag in zijn bed en onze arme cunucero's zaten te bibberen in hun hutje.

Men zegt, dat de een een bekend koopman is en de andere een ex-Landraad. Doch wij geloven dat zo maar niet.

R. K. KERKEN.

Parochiekerk Otrobanda:

4.45 v.m. H. Mis.
7 v.m. H. Mis (Kindermis)
8.30 v.m. Hoogmis met Holl. Preek.
7 n.m. Lof
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Pietermaai:

4.30 v.m. H. Mis.
6 v.m. H. Mis.
7.30 v.m. H. Mis. (kindermis, niet voor volwassenen)
8.30 v.m Hoogmis.
6.30 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie.

Parochiekerk San Mateo:

4.45 v.m. H. Mis.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9 v.m. Hoogmis.
7 n.m. Lof.
Iedere Woensdagavond 7 uur Jongenscongregatie met Holl. Preek.

Parochiekerk Groot Kwartier:

4.45 uur vroegmis
7 uur kindermis
8.15 uur hoogmis
's avonds om 7 uur lof
In de week dagelijks de H. Mis om 6.30 uur.

In alle kerken gelegenheid tot Biechten: iedere Zaterdag van 4 tot 8 uur n.m.; en daags voor iedere grote feestdag.

Wel geloven we het andere verhaaltje. Dat de respectieve huisvrouwen de volgende dag een extra vuile was thuis hadden. Brrr. die spoken ook.

QUOS EGO!

De Commissie gevormd om de nagedachtenis van wijlen den Heer

ABRAHAM MENDEZ CHUMACEIRO

vurigen voorstander van het kiesrecht voor Curaçao, te eeren, maakt hierbij bekend, dat zij voornemens is op den dag van de opening der Staten een krans te leggen op het graf van den Heer Chumaceiro voornoemd op de begraafplaats van de Nederlandsch-Portugeesch-Israelitische Gemeente om 5 uur des namiddags.

Belangstellenden worden beleefd uitgenoodigd bij deze plechtigheid tegenwoordig te zijn.

Bijdragen voor dit doel zullen gaarne in ontvangst worden genomen door den Penningmeester, den Heer F. W. P. Winkel, De Ruyterkade No. 43-C. 3-1

Maar neen! 'k Versta wat mij dit beeld wil tonen:
't Volmaakt geluk is hier beneden niet!
Eerst als de ziel ontvlucht aan 't stofgebied,
Zal ze enkel licht aanschouwen en bewonen!

Hoffelijkheid is een wereldtaal die door iedereen begrepen wordt.

CURACAO.

DE NIEUWE LOCKHEEDS DEMONSTREREN!

De aankomst op Curaçao der beide Lockheed Super Electra vliegtuigen Parkiet en Troepiaal is voor de ontwikkeling van de West-Indische afdeling der K.L.M. een feit van grote betekenis.

Na de snelle vlucht van de Troepiaal van Miami rechtstreeks naar Curaçao in minder dan 7 uur, zijn thans de beide vliegtuigen geheel bedrijfsgereed en alvorens deze op de luchtlijnen in dienst te stellen, geeft de K.L.M. morgen en overmorgen gelegenheid deze vliegtuigen te tonen door in een korte vlucht boven het eiland de gelegenheid te geven zich te overtuigen van de grote mate van comfort, dat deze moderne machines aan den passagier bieden.

Voor een aantal genodigden zullen deze vluchten worden gehouden op het vliegveld Hato, heden tussen 3u. 30 en 5u. 30 n.m.

Voor anderen Zondag a.s. waarvoor we verwijzen naar de advertentie.

Onze dank voor de uitnodiging.

EEN CANARD.

Gelukkig is Dokter Samson nog in leven en blijkt het bericht van zijn dood een canard te zijn geweest.

Van verschillende zijden, naar we gemeend hadden betrouwbare, hadden wij het bericht ontvangen. Toen we zelfs er nog geen mededeling van hadden gedaan in ons blad, werd ons dit zelfs euvel beschouwd.

We vernemen thans echter, dat bij telegrafisch informatie, Dokter Samson nog blijkt springlevend te zijn.

Men zegt wel eens, dat aan mensen die ontijdig dood verklaard zijn een zeer lang leven beschoren is.

Moge dat ook bij Dr. Samson het geval zijn.

Het valse bericht zal helaas wel niet het laatste eendje zijn geweest, wat op Curaçao heeft rondgezwommen.

K KRO O Wereldprogramma

Zondag, 27 Maart 1938.
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd

1. Gramofoonmuziek.
2. Van en voor de Missiepost.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Actuele Aetherflitsen en Vaderland, se Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O. Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M. Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Landbouwkundige Missie-Actie door Ir. J. P. Planje
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Met ingang van de 1ste April 1938 is de Agent der burgerpolitie W. G. Booden eervol uit 's Lands dienst ontslagen.

Met ingang van de 1ste April 1938 is de Heer S. A. Senior benoemd tot lid van de Raad van Toezicht op de Koloniale Postspaarbank.

De Heer C. de Ruyter is benoemd tot buitengewoon agent van politie voor zover aangaat de uitgestrektheid van alle terreinen van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij.

Tot Voorzitter en Onder-Voorzitter van de Staten zijn benoemd onderscheidenlijk de Heren J. H. Sprockel en C. N. Winkel.

De wnd. Gouvernements-Secretaris,
R. Boskaljon.

VERDACHT VAN DIEFSTAL.

Als verdacht van diefstal van een aantal blikken verf is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld de 35-jarige peon K.

AANGIFTE GEDAAN VAN DIEFSTAL

Door 26-jarige timmerman D. is bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van een stalen schaaf. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

AANGIFTE GEDAAN VAN DIEFSTAL

De 23-jarige chauffeur R. heeft bij de Politie aangifte gedaan van diefstal van zijn portemonnaie, inhoudende een rijbewijs, een z.g. Isla-rijbewijs en een klein bedrag aan geld. Een onderzoek wordt ingesteld.

VERDACHT VAN VERDUISTERING.

Als verdacht van verduistering is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 29-jarige bediende Van R.

VERDACHT VAN ZEDENDELICT.

Als verdacht van het plegen van een zedendelict, is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 26-jarige manspersoon H.

VERDUISTERING.

Door de 46-jarige koopman Van G. is bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van aan hem toebehorende gelden, gepleegd door zijn 27-jarige knecht Van R. Genoemde Van R. is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld.

DIERENMISHANDELING.

De 32-jarige waterverkoper W. heeft bij de Politie aangifte gedaan van dierenmishandeling. Een aan hem toebehorende ezel zou men in de kin hebben gesneden. Een onderzoek wordt ingesteld.

AANRIJDING.

In de namiddag van de 24ste Maart j.l. is op de weg te Semi Kok de 26-jarige wielrijder B. door een vrachtauto, bestuurd door de 43-jarige employé S. aangereden, tengevolge waarvan de wielrijder niet ernstig aan zijn hoofd werd verwond. Een onderzoek naar de oorzaak wordt ingesteld.

VERDUISTERING.

Door de 48-jarige manspersoon P. werd bij de Politie aangifte gedaan van verduistering van een klein bedrag aan geld te zijnen nadele, gepleegd door een zekere P. Een onderzoek wordt ingesteld.

JOSSY COHEN HENRIQUEZ, LID VAN DE RAAD VAN BESTUUR.

Als opvolger van de Heer Maduro is, zoals reeds lang het gerucht ging, benoemd de Heer Jossy Cohen Henriquez, sinds enige jaren voorzitter van de Koloniale Raad en onlangs ook benoemd als lid van de nieuwe Staten.

Voor de Staten is zonder twijfel het heengaan van de Hr. Henriquez, die geheel thuis was in de oude Raad, een groot verlies, vooral daar de Staten hoofdzakelijk uit nieuwe personen bestaan.

Maar ook zijn zeer gewaardeerde adviezen en wijze raad valt daar nu niet meer te beluisteren.

Zeker is zijn benoeming een promotie, gelijk een benoeming van Kamerlid tot lid van de Raad van State; maar evenals we daarbij in Nederland spreken van een politieke begrafenis, zo is feitelijk ook een lid van de Raad van bestuur opgenomen, onder wat men in Nederland noemt politiek doden.

In zover is zijn heengaan geen aanwinst. We hopen echter, dat de Heer Cohen Henriquez nog lange jaren in het hoogste bestuurcollege van dit gebiedsdeel bene meritus zijn mag voor ons Curaçaos gebiedsdeel.

Volgens de mededelingen van de laatste Gouvernements-berichten zijn tot Voorzitter en Ondervoorzitter van de Staten benoemd onderscheidenlijk de Heren J. H. Sprockel en C. N. Winkel.

HET IS ORANJE, HET BLIJFT ORANJE.

De rede van den Heer Dr. W. J. Goslinga „Het is Oranje, het blijft Oranje", uitgesproken op de nationale avond, belegd door het Algemeen Nederlands Verbond op 9 Februari 1938, thans in druk verschenen, zal heden de 26ste Maart en a.s. Zaterdag de 2de April, door de Padvinders en Padvindsters aan het Curaçaose publiek te koop aangeboden worden.

De Heer Goslinga was zo vriendelijk het batig saldo aan de „Koningin Emma Stichting" toe te zeggen.

Het Bestuur der „Koningin Emma Stichting", dat zich verheugt over de sympathieke geste van den Heer Goslinga en de welwillende medewerking van de Padvinders en Padvindsters in deze, vertrouwt dat het Curaçaose publiek zich weer van haar beste zijde zal tonen. Vooral degenen die ons werk nog niet steunen, wekt zij op om op deze wijze een steentje te willen bijdragen.

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

De minimum prijs van het boekje bedraagt 25 cent.

Het Dagelijks Bestuur der
„Koningin Emma Stichting".

KATHOLICISME OP ST. THOMAS.

Het eiland St. Thomas heeft altijd een bijzondere belangstelling van de Hollandse schrijvers ondervonden. Immers, tijdens de Deense overheersing bestond daar een Brandenburger Handelsmaatschappij, waarvan het kapitaal, de ambtenaren, ja de boekhouding Hollands was. Die Hollandse sfeer was daar van het jaar 1685, het jaar, waarin Koning Christiaan concessie gaf, tot het jaar 1781, het jaar der vernietiging van St. Eustatius, waarin de Engels sprekende inwoners van St. Eustatius naar St. Thomas vluchtten en door hun invloed de Hollandse taal verdrongen.

Hier willen we iets mededelen over de geschiedenis van het katholicisme op dat eiland.

Over bekeringspogingen in de Spaanse tijd weten we weinig mee te delen. De Spaanse Dominicaan Ludovicus Bertrandus zou er gepreekt hebben.

Als eenmaal de niet-Spanjaarden naar deze streken komen, kunnen zij St. Thomas ook niet behouden. In 1665 wordt het Deens bezit en gelijk we reeds zagen, werd het feitelijk bevolkt door de Hollanders, het moest een slavendepot worden. Toch leefden er ook verschillende Fransen, o.a. uitgewekenen na de opheffing van het Edict van Nantes. Men begrijpt, dat er op dit eiland dus niet veel katholiek leven was.

Pater Labat, die het eiland aandeed in 1701 en 1705, geeft er op zijn bekende wijze een aardig beeld van. Het vrije onderzoek had daar geleid tot vier godsdiensten, die echter geen één van allen een eigen kerk hadden. Wat het Katholicisme betreft onder de blanken, die er toen woonden, was slechts één katholiek, n.l. de Franse Dokter op het eiland. Pater Labat bezocht den Directeur der Deense Compagnie van het eiland, den heer Van Bel. Deze vertelde, dat het hem speet, dat nu het eiland St. Kruis verlaten was in 1696, hij geen Dominicanen meer zag en hun niet van dienst kon zijn, zoals hij dat altijd gedaan had. Bij deze Van Bel zag Labat ook, hoe des avonds de slaven werden opgeroepen tot gebed. Deze slaven waren katholiek gedoopt en Van Bel wilde, dat ze dan ook hun plichten zouden nakomen. Telkens als er een priester het eiland aandeed, gingen Van Bel en zijn vrouw de priester vragen, hun slaven de sacramenten te komen toedienen. We zien dus, dat er toch katholieken op St. Thomas waren, zij bediend werden door de Dominicanen van het eiland St. Kruis en later door voorbijtrekkende priesters. De mensen op St. Thomas hadden in lange tijd geen priester meer gezien, toen Pater Labat er aankwam, hij wilde zich daarom maar eens goed laten zien en trok daartoe zijn zwarte mantel om. Hij bood de Fransen aan voor hen een preek te houden, doch daar wilden ze begrijpelijk (want het waren vluchtelingen door het Edict van Nantes) niets van weten.

Pater Labat prijst de dominee en waardeert de eerbied van het volk voor hem. Doch er is toch iets, wat hem niet aanstaat bij de Hollanders. Hij had er wat boeken gekocht, doch dat was zulke minderwaardige lectuur, dat hij de boeken over boord smeet. Hij vraagt zich af, hoe de Hollandse drukkers zich er toe hebben kunnen lenen, om zulke ordinaire boeken ter druk te stellen.

Het tweede bezoek van Pater Labat laat ons zien, dat het geloof bij de slaven wel diep zat. Een slavin weigerde met een Engelse dame mee te gaan, daar zoals ze zeide, ze niet wenste te leven onder mensen die haar geloof niet aanhingen. Zulk een optreden van een slavin moet wel door geloofsovertuiging zijn ingegeven. Pater Labat bewerkte voor haar de loskoping van haar Engelse meesteres.

Het is vreemd, dat men in 1731 naar St. Thomas een dominee beroept, die als huis wordt aangeboden „Het pastorie huis der Roomse gemeente". Is er intussen zelfs een Roomse gemeente ontstaan, had die gemeente een pastorie en kerk ook misschien? In 1701 is er maar één blanke katholiek, en na 30 jaar heeft er een hele groep bestaan? Die inmiddels ook weer opgehouden is te bestaan. Hoe konden immers anders de Protestanten de pastorie van den pastoor aan de dominee aanbieden?

Dat er geregeld priesters kwamen is zeker. De dominee van St. Kruis krijgt rond 1775 veel slaven bij zich, die vertellen in hun jeugd op St. Kruis door een voorbijtrekkend priester gedoopt te zijn. Zo zien we rond hetzelfde jaar zelfs een vaste priester op het eiland. In 1754 hadden de katholieken van de Deense koning vrijheid van godsdienst gekregen, ze mochten kerken bouwen en priesters laten uitkomen, doch de katholieken werden uitgesloten van iedere gouvernements betrekking. De financiele manipulaties van de priester J. Sellanolle beviel de bisschop van Porto Rico niet, hij zond een plaatsvervanger. Men had in 1773 een kerk gebouwd. In 1844 bouwde men een nieuwe, toegewijd aan St. Petrus en St. Paulus. In 1850 werd de zorg voor het eiland toevertrouwd aan de Paters Redemptoristen. Zusters kwamen er, een school werd opgericht en Christus' bevel om overal het evangelie te verkondigen, geschiedt dus ook nu op dat eiland St. Thomas.

We kunnen nog wijzen op de weldadigheid der Katholieken van St. Thomas. Zo hielpen zij in 1847 pastoor Ten Brink op het Hollandse gedeelte van St. Maarten een kerk bouwen. Katholieke Curaçaoenaars, woonachtig op St. Thomas stuurden 200 gulden voor het katholieke hospitaal op Curaçao.

Verder gaven de inwoners van St. Thomas aan Mgr. Niewindt grond voor de nieuwe kerk in het Oostelijke gedeelte van Curaçao.

Zij hebben ook meegewerkt voor de verbreiding van het geloof op de andere eilanden. De drie enigste katholieken op Saba, die Mgr. Niewindt daar in 1836 aantrof, waren afkomstig van St. Thomas.

Br.

UIT TE ZENDEN GOUVERNEMENTS-AMBTENAREN.

Bestemd voor de dienst in Curaçao:

Dalen bij Coevorden: B. A. Bitter, thans werkzaam bij de Ned. Heidemaatschappij, als landbouwkundige, tevens plantsoenbeheerder in Curaçao, Schoolstraat 262.

Breda: Zuster Nicolasina Johanna van de Laar, particulier verpleegster, als verpleegster ten behoeve van vrouwelijke gouvernements-patiënten van het Sint Elisabeth gasthuis te Willemstad, Koningstraat 14.

GOEDE REIS.

Met het s.s. Simon Bolivar vertrokken gisteren naar Nederland, de Eerw. Frater Gerontius, directeur van de fraters op het St. Thomas College; de Eerw. Zuster Catharine van de Zusters van Pietermaal en de Eerw. Zuster Andrea van de Zusters Dominicanessen van St. Martin. Allen om gezondheidsredenen.

HET STRIJDEND FRONT DER KERK.

Op het jaarlijkse congres van de Nationale Bond van Franse katholieken, dat begonnen werd met de traditionele bedevaart naar de Basiliek op Montmartre, spoorde Kardinaal Verdier, de Aartsbisschop van Parijs, de katholieken aan om een gesloten eenheidsfront te vormen en een absoluut vertrouwen te bewaren in de toekomst van het land.

In zijn jaarverslag legde de Voorzitter van de Nationale Bond der katholieken de nadruk op de voortdurende strijd die de organisatie tegen het communisme gevoerd heeft, terwijl de hoofdredacteur Giraud de gevaren aanwees van het regeringsontwerp betreffende de Bizondere School. Uitvoerig werd van gedachten gewisseld over de positie der Katholieken in het Derde Rijk, terwijl de ordening der beroepsstanden een punt van langdurige besprekingen uitmaakte. De inleiding van Kanunnik Calvet over de trek van het platteland naar de grote steden vond een buitengewoon aandachtig gehoor. In de laatste 50 jaar zijn er in Frankrijk 2.000.000 landbouwbedrijven opgeheven, omdat de boer in de stad gunstiger levensomstandigheden hoopte te vinden. Ten einde verbetering te brengen in de economische positie der boeren werd besloten om de boerenbonden zo sterk mogelijk te bevorderen.

Het plan van den Katholieken Baskischen Minister van Justitie die deel uitmaakt van de regering van Valencia om wederom vrijheid van godsdienst in te voeren, is door den anarchistischen radiozender Barcelona met een felle campagne tegen de godsdienst beantwoord. Aan bedoeld radiobericht ontlenen wij het volgende: „Het voorstel van den Minister van Justitie Señor Irujo, om door een dwaas decreet de vrijheid van eredienst weer te herstellen, heeft ons volslagen verrast... Wat moet dat betekenen? Moeten wij weer naar de Kerk gaan? Wij vragen ons af, waar een dergelijk plan geopperd wordt is een even ondragelijke als dwaze provocatie, omdat de mensen bij ons voor godsdienst en dergelijke dwaze bijgelovigheden geen begrip meer hebben... Het is te hopen dat het nog lang mag blijven!"

Laat ons bidden voor onze broeders in Spanje, ook voor onze verdwaalde broeders, die, helaas ten onrechte het Spaanse volksfront hebben gesteund.

DE FILM VAN DE WEEK

In het tijdvak van 25 tot en met 31 Mrt.

ROXY.

Swing high, swing low
Family affair (kinderen toegelaten)
Big broadcast of 1937 (kinderen toegelaten)
Page Miss Glory

CINELANDIA.

Maytime
Shall we dance
Accusing finger
Final hour

HOLLYWOOD.

Wind jammer
One in a million
Awful truth
Shall we dance
Accusing finger
Final hour

WERELD IN VOGELVLUCHT.

In Lithauen is een nieuw kabinet gevormd, onder leiding van de legerkapelaan Mironas.

Te Koningsberg hield Hitler zijn eerste verkiezingsrede.

Blum is voor de Senaat geweken en moest zijn ontwerp voor de beschikking over winsten voor het egalisatiefonds door de Kamer doen aannemen met een schrapping van 4 milliard.

NEDERLAND.

Overgenomen uit „Beurs en Nieuwsberichten."

Omtrent de doopplechtigheid van Prinses Beatrix, welke de 12de Mei in de Grote Kerk te den Haag zal plaats vinden, wordt nog gemeld dat de predikant die de plechtigheid zal verrichten nog geen uitnodiging heeft ontvangen.

Omtrent de film welke naar aanleiding van het 40 jarige regeringsjubileum van H.M. de Koningin zal worden vervaardigd, verneemt Aneta dat deze film de geschiedenis zal behandelen van twee families, een Amsterdamse professorsfamilie, een een Brabantse koopmansfamilie.

De geschiedenis vangt aan in 1898 (het jaar waarin Hare Majesteit de regering aanvaardde. De levensloop van de hoofdpersonen wordt dan van het 30ste tot omstreeks het 70ste jaar uitgebeeld. In deze levensloop is het nationale leven verwerkt.

Ook het Indische leven doet in deze film zijn intrede doordat de professordochter den Brabantsen koopmanszoon huwt, die naar Indië vertrekt en daar binnen het filmkader gevolgd wordt op zijn reizen door Java en Sumatra. Hierdoor ontstaat de gelegenheid om verschillende Indische scenes uit te beelden, terwijl het grootse werk door Nederland in Indië verricht, kan worden uitgebeeld door de taak van den zoon, die met de Indische autoriteiten besprekingen voert.

Zowel Oost als West krijgen in de film een ruim aandeel.

De hoofdpersonen in de film zijn Lily Bouwmeester, Johan Heesters; het scenario is van Ben van Eysselsteyn. De titel zal zijn: Veertig Jaren. 19 April zullen de opnamen beginnen.

Hare Majesteit de Koningin hechtte Haar goedkeuring aan het voornemen om de 6de September een nationaal Huldebetoon te houden, als hoogtepunt in de feestelijkheden ter gelegenheid van het veertig jarig regeringsjubileum.

De minister van Defensie blijft talrijke vrijwillige bijdragen ontvangen voor het nationale Defensiefonds. Bedragen worden ontvangen van ƒ 2500,— tot een kwartje.

De Rotterdamse Droogdok Mij. ontving opdracht tot de bouw van 2 torpedojagers. De firma Pot te Ridderkerk ontving opdracht tot het bouwen van vier K.N.S.M. motor-vrachtschepen type Dido.

Na vijf jaar werk is de dubbele schutsluis met bijbehorende kanaaltak naar de Lek geopend. De kosten hiervan bedroegen zes millioen gulden.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

COMPETITIE — PROGRAMMA.

MUNDO — NOBO

3 April 1938:	A-klasse	R.C.C. 1 — Transvaal 1 (H. Elfrink)
3 April 1938:	Res-A-klasse	Jong Holland 2 — S.U.B.T. 2 (J.L.C. Pengel))
10 April 1938:	A-klasse	Hollandia 1 — Jong Holland 1 *
10 April 1938:	Res. A-klasse	R.C.C. 2 — Transvaal 2 *
17 April 1938:	A-klasse	Asiento 1 — Jong Holland 1
17 April 1938:	B-klasse	Jong Curaçao — Sparta
18 April 1938:	A-klasse	R.C.C. 1 — Hercules 1
18 April 1938:	Res. A-klasse	Feijenoord 2 — Jong Holland 2

RIO CANARIO

3 April 1938:	A-klasse	Asiento 1 — Feijenoord 1 (O. Suarez)
3 April 1938:	B-klasse	Arsenal — Atlantico (Chr. Wix)
10 April 1938:	Res. A-klasse	Asiento 2 — Feijenoord 2
18 April 1938:	A-klasse	Asiento 1 — Transvaal 1
18 April 1938:	B-klasse	Atlantico — Be Quick

SCHERPENHEUVEL

3 April 1938:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — Hercules 1 (F. Kranenburg)
3 April 1938:	B-klasse	Atletico — Be Quick (A. Ercol)
10 April 1938:	A-klasse	Scherpenheuvel 1 — S.U.B.T. 1
10 April 1938:	B-klasse	D.C.C. — Hilversum
17 April 1938:	A-klasse	Hollandia — Feijenoord
17 April 1938:	Res. A-klasse	Scherpenheuvel 2 — Hercules 2
18 April 1938:	Res. A-klasse	Scherpenheuvel 2 — S.U.B.T. 2
18 April 1938:	B-klasse	Arsenal — Atletico

De met * aangegeven wedstrijden beginnen om 3 uur, de A-wedstrijden om 3 uur, de A-wedstrijden om 4.30 uur.
De Juniores wedstrijden beginnen om 9 uur v.m.

De C.V.V. Velharding heeft zich uitBonds-verband terug getrokken.
In verband met het bovenstaande is de C.V.V. Jong Holland kampioen 1938.
In verband met de nieuw aan te vangen competitie worden de verenigingen er aan herinnert dat Elftalopgaven vóór de vijfde dag van de eerste Zondag van iedere maand in het bezit van den 2den Secretaris moeten zijn (de heer G. M. Beltram, Bergstraat 17).

Het Hilversum lid J. Scorea is wegens onbehoorlijk gedrag tegen den Scheidsrechter gedurende de wedstrijd van de 6de dezer met ingang van heden voorlopig geschorst van deelname aan alle wedstrijden in C.V.B.-verband.

Ingeschreven als Bond-scheidrechter: J. Gast.

Afgeschreven als leden van S.U.B.T.: J. Davelaar en P. Suikerbuik.

A.s. Zondag 27 Maart 1938 vriendschappelijke wedstrijden op Mundo Nobo:
n.m. 2 uur Atletico — JongCuraçao
n.m. 4.30 uur Transvaal — R.C.C.

Gewone toegangsprijzen.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

Aankomst en vertrek der schepen in de maand Maart 1938.

27.	Duitsch	Iogia	Pto. Colombia	Pto. Cabello
27.	„	Alemania	Maracaibo	Maracaibo
27.	Ned.	El Libertador	„	„
27.	Amk.	Santa Paula	Pto. Colombia	La Guaira
29.	Ned.	Amor	New York	Maracaibo
30.	„	El Libertador	Maracaibo	La Guaira
31.	„	Rotterdam	New York	New York
31.	Duitsch	Cordillera	Pto. Cabello	Pto. Colombia
31.	„	Wakraat Horn	„	„

Over anderman's tranen spreekt men makkelijk — over eigen tranen hele- maal niet.

Tegen iemands gebreken ingaan met beschied, met mopperen, zal die gebreken niet genezen, veeleer ze groter maken; er tactvol en met zachtheid op wijzen, zal veel meer indruk maken.

„Wees u zelf", zei ik tot iemand. Maar hij kon niet: hij was niemand.

Het leven van sommige mensen lijkt een eindeloze rozenkrans van onbeduidendheden.

De weg naar het succes voert over een menigte wankelende bruggetjes.

INGEZONDEN.

BOVENWINDSE EILANDEN.

Meneer de Redacteur,

De critiek die in de laatste maanden op het beleid van den Gezaghebber van St. Maarten in het blaadje de „Slag om Slag" verschenen is, geeft ons aanleiding om het een en ander op te merken.

Wij, inwoners van St. Maarten, staan verbaasd om te zien hoe het Bestuur van het eiland afgemaakt wordt in het blaadje, de S.O.S., en niet alleen in dat blaadje, doch ook daar buiten en wij vragen ons af: „Kan dit alles langer getolereerd worden?"

De Gezaghebber wordt gewoonweg als „Squarehead" aangeduid en alhoewel het niet uitdrukkelijk gezegd wordt, dat de Gezaghebber „Squarehead" is, weten wij hier op het eiland dat dit zo is. Tendentieuse berichten worden de wereld ingezonden, die worden neergeschreven als: „Naar men zegt" of „ zoals men hoort", enkel en alleen om den Gezaghebber alhier in een kwaad licht te stellen.

Mensen die elders wonen, zo vooral op Curaçao en in Nederland, die niet weten hoe de vork aan de steel zit, zullen bij het lezen van die berichten, een geheel onjuiste voorstelling van zaken krijgen. Doch wij op Sint Maarten weten waar de schoen wringt!

Het Bestuur van het eiland moet geëerbiedigd worden. Iedereen, die op het eiland woont is eerbied en gehoorzaamheid verschuldigd aan het wettig gezag. En wanneer er mensen zijn, die dit niet verstaan, zal het Bestuur van het eiland en ook het Bestuur van Curaçao, dit aan hun verstand moeten brengen en de ten dienste staande middelen toepassen en gebruiken, opdat het Gezag geeerbiedigd worde.

Wij, die respect hebben voor het Bestuur van het eiland, hebben het hoofd de zoveelste keer geschud bij het lezen van het een en ander omtrent het beleid van den Gezaghebber alhier, en ons afgevraagd: „Wanneer zal de Gezaghebber eindelijk tegen dit geschrijf flink optreden?"

Er zijn gevallen geweest, waarbij dit gedaan kon worden, en toch werd dit niet gedaan. Waarom niet?

Moet een ambtenaar op gegeven tijden respect voor zijn ambt afdwingen of niet wanneer dit noodzakelijk is?

Critiek op een man's beleid uitoefenen is somს goed, kan opbouwend zijn, doch dit soort critiek, dat men in de S.O.S. leest, lijkt ons niet opbouwend, doch afbrekend.

Nu zullen wij niet gaan beweren, dat alles wat door den huidigen Gezaghebber in de loop der jaren gedaan, volmaakt is geweest. Iedereen kan een fout maken, en wij zullen de laasten zijn om te zeggen, dat onder zijn Bestuur alles naar wens gedaan is. Iedere Gezaghebber, die vroeger hier geweest is, heeft niet alles tot volle tevredenheid van de bevolking afgebracht. Het kan eenmaal niet! Er zullen ontevredenen zijn, en het verwondert ons in het geheel niet, dat de Redacteur van de S.O.S. ontevreden is. Maar... men moet niet vergeten, dat het particulier belang wijken moet voor het algemeen belang. Dát is de taak van het Bestuur.

Wij zullen hier erkenen (en de S.O.S. zal dit ook moeten doen, ware het alleen door de feiten onwillig gedwongen), dat in vergelijking met de andere Gezaghebbers, de tegenwoordige bestuursman net zoveel goed of zelfs méér voor het eiland gedaan heeft. Of weet de S.O.S. het goede niet naar waarde te schatten? Wij dagen de S.O.S. uit om een staatje op te maken, van het vele goed dat door vroegere Gezaghebbers gedaan werd en dit voor te leggen. Kom aan S.O.S. Astublieft geen zijwegen inslaan! Kom met het staatje, of indien U wilt, kunnen de lezers de balans opmaken.

Begrijp ons goed, wij willen ons niet opwerpen als verdedigers van het Bestuur, daarvoor moet de Edelachtbare Heer Ambtenaar van het Openbaar Ministerie zorgen, doch wij willen en zullen als rechtschapen en eerlijke mensen het goed erkennen.

Het is toch jammer, dat de S.O.S. zo laat het licht gezien heeft. Haar redacteur die de zoveelste maal van de toren heeft geblazen, dat hij daar staat voor **Rechtvaardigheid**, vrijheid, en een hoop dingen nog meer, (is gelijkheid misschien vergeten?) moest eens en voor altijd een lijst opmaken en in zijn krant publiceren, hoe het vroeger met de rechtvaardigheid en vrijheid en gelijkheid van de arme bewoners van dit eiland gesteld werd, toen andere gezaghebbers, St. Martijners, hier als Gezaghebbers en anderzins de Schepter zwaaiden. Van Rechtvaardigheid, gelijkheid en vrijheid kon toentertijd moeilijk gesproken worden. Wij zijn te oud, meneer de Redacteur van de S.O.S. om in slaap gesust te worden! Waarom heeft U toentertijd Uw stem niet laten klinken? Toèn was het nodig, thans niét. De tijden zijn veranderd. En moet U daarom, tegen wil en dank, een andere koers inslaan?

De regering heeft toentertijd begrepen en ingezien, dat de toestanden niet langer getolereerd konden worden, daarom dan ook werd in 1919 met het systeem gebroken. Nederlanders als Gezaghebbers werden benoemd en uitgezonden en het uitspreken van het Recht waarvoor [illegible] wien wij niets anders te verwachten hadden dan rechtvaardige uitspraken, die ook gedurende de tijden gegeven zijn. Toen, toen dan, Meneer de Redacteur, hebben de arme mensen van Sint Maarten een opluchting geslaakt en Vrouwe Justitia die St. Maarten verlaten had, weder verwelkomd.

De tijden zijn veranderd. En veel van de machtswellust van menigeen werd gebroken. Maar toch zijn er nog enkelen overgebleven — die wij op onze vingers kunnen tellen, — die nog zich wanen en verbeelden dat wij in dezelfde periode leven, en denken dat zij de wetten moeten kunnen voorschrijven, en dat een bevolkingstal van 3000 er naar zal moeten dansen!

Jammer is het, dat de opvolgende Gezaghebbers niet altijd de sterke hand hebben gebruikt!

Schrijven is goed, doch iedereen die een pen in zijn hand neemt, is geen Schrijver noch redacteur, noch is iedereen die een dirigeerstok in zijn hand neemt, dirigent! Men moet toch geschoold zijn? En de hoge tonen, die in de S.O.S. aangeslagen worden, klinken vals in onze oren.

Wat ons met verbazing vervult, is om te zien, hoe bij het geringste (en wanneer men zijn zin niet krijgt vooral) het rekesten naar Nederland regent! De medewerking van de Hoge Regering in Nederland wordt ingeroepen, die zoals men denkt, niets anders te doen heeft, dan zich met zaken van minder belang te bemoeien, die door het Hoofd van het Gewest afgehandeld kunnen worden.

Maar er zal een tijd komen, dat deze verzoeken ter zijde worden geschoven, en wanneer men dan iets van belang ter kennis van de Hoge Regering in Nederland moet brengen, zal dan het verzoek schipbreuk lijden, en zullen de inwoners van Sint Maarten alles te danken hebben, aan de personen (den persoon) die deze laatste weg versperd hebben (heeft).

Wat wij jammer vinden is te horen, dat men in Curaçao en ook in Nederland waarde schijnt te hechten aan sommige van de berichtgevingen in de S.O.S. Men is heel waarschijnlijk daar in de veronderstelling, dat het blad hoog moet aangeslagen worden, wat wij hier tegenspreken en laatst is allerduidelijkst bewezen door de onverwachte en verschrikkelijke nederlaag bij de verkiezingen, dat zijn redacteur niet de man is, die wij in de pas gecreërde staten op Curaçao wensen.

Dat liet het volk bij de verkiezing duidelijk blijken!

U dankend, meneer de Redacteur voor de verleende plaatsruimte,

Eddie Macfarlan.

Werk en doe uw best, alsof ge enkel op uzelf mocht rekenen en alles van u afhing; maar bid en stel uw vertrouwen op God, alsof ge alles van Hem verwacht: dat is de christelijke levenskunst.

„KOSTGELD" VOOR KINDEREN.

Over de verhouding van de „verdienende" kinderen tot hun ouders — zolang ze ten minste bij dezen inwonen, — wordt herhaaldelijk gesproken; het betalen van zogenaamd „kostgeld" door de kinderen wordt daarbij over het algemeen scherp gelaakt.

De stof is intussen niet zo eenvoudig, dat ze kan worden afgedaan, door zonder meer als algemene regel voor het goed-christelijk huisgezin de totale afdracht van het door de kinderen verdiende loon aan de ouders voor te schrijven.

In de „Nederlandse Katholieke Stemmen" heeft onlangs prof. dr. L. Buys C. ss.R. de kwestie meer uitvoerig behandeld, en het resultaat, waartoe hij bij zijn onderzoek komt, is wel van voldoende belang om het te verbreiden in ruimer kring: het is een gezaghebbend oordeel van naar ons voorkomt grote praktische waarde voor onze gezinnen.

Vooreerst maakt prof. Buys duidelijk onderscheid tussen minderjarige en meerderjarige kinderen: aan de eerste komt onder geen omstandigheden de vrije beschikking over het door hen verdiende loon toe.

Minderjarigen zijn gehouden het beheer over hunne verdiensten aan de ouders, met name aan vader over te laten; maar deze zal in het beheer dier gelden rekening moeten houden met de rechten, die ook het minderjarige kind op zijn verdienste kan doen gelden.

Als minderjarigen op eigen naam in loondienst zijn, hebben zij rechtens toch de wettige eigendom van het hun toekomende loon; de vader is dus alleen de beheerder van dit loon, als dit aan hem wordt afgedragen, en niet de eigenaar.

Hij kan daarmede dan ook niet naar willekeur handelen; het enige, wat hij, altijd naar de voorschriften der strikte rechtvaardigheid, van zijn kinderen, minderjarige zowel als meerderjarige mag vragen, is: een passende vergoeding voor kost, kleding en inwoning; het meerdere moet hij eigenlijk ter beschikking van het kind houden.

Maar het zou er in onze gezinnen niet goed uitzien, als de verhouding tussen de gezinsleden enkel door het strikte recht werd geregeld: het gezin is toch voor alles een levensgemeenschap, die op onderlinge liefde en hulpbetoon berust en waarvoor dus andere normen dan enkel die der rechtvaardigheid moeten gelden.

Daarom mag de passende vergoeding voor kost, kleding en inwoning zeker nimmer het karakter van „kostgeld" in de eigelijke zin van het woord aannemen; soms zal ze groter kunen zijn dan dit, vaak ook minder.

De omstandigheden van het gezin en van het betrokken kind zelve moeten beide in aanmerking worden genomen, beider belangen tegen elkander worden afgewogen.

Als de nood van het gezin dit vordert, zal het kind om de geheel eigen liefdeband, die het met ouders, broers en zusters verenigt, gehouden zijn een groot deel of zelfs het gehele verdiende loon af te staan, vooral als het als minderjarige voor zijn opvoeding feitelijk nog geheel van het gezin afhankelijk is.

Het meerderjarige kind, dat wel de vrije beschikking over zijn verdienste bezit, zal echter billijkerwijze rekening mogen houden met zijn eigen belangen, die het op zijn leggen van enig spaargeld in verband met het aangaan van een huwelijk, noodzakelijk maken.

Want op de eerste plaats is er het feit, dat niet zo weinig ouders van de omstandigheid, dat zij het loon hunner kinderen geheel in handen krijgen, misbruik maken, door de gelden meer tot hun persoonlijk gemak te benutten, dan tot het voordeel van hun gezin en van het betrokken kind.

Dat is een misstand, die nog scherper valt te laken, dan dat kinderen hun ouders „kostgeld" betalen; is dit laatste niet vaak het gevolg van een te ver gedreven ouderlijk egoïsme?

Op de tweede plaats is het in overeenstemming met de zelfstandigheid, waartoe de opvoeding het oudere kind moet brengen, dat het bij het naderen van de meerderjarige leeftijd ook in de besteding van zijn eigen verdienste verantwoord leert handelen.

Ouderlijk overleg en raad zullen het daarbij de juiste weg wijzen, en als de ouders dan de overtuiging hebben, [illegible] welbegrepen belang van het kind te laten leiden, dan is dit zeker niet zo onedelmoedig om de ogen voor de zorgen van vader en moeder te sluiten.

Als volkszede, zo besluit prof. Buys dan ook, lijkt een gemengde vorm met gematigde, geleidelijk toenemende zelfstandigheid der kinderen heel wat redelijker en natuurlijker dan de totale afdracht hunner verdiensten.

Laten wij aan dit bezonken oordeel de praktijk van het leven aanpassen!

WAT ER GEWEERD VAN DE ANTI-COMMUNISTISCHE WET IN NEUCHACHATEL GESTEMD.

Zoals men zich herinnert, werd er in het kanton Neuchatel in Zwitserland een anti-communistische wet gestemd.

Die wet moest echter goedgekeurd worden door het Hogere Gerecht van de Federale Staat, omdat er stemmen waren opgegaan, dat die wet niet wettelijk zou zijn. Het tribunaal heeft zich nu pas uitgesproken over dit onderwerp en besloot met 6 stemmen tegen 1 dat de getroffen maatregel volledig wettelijk is en kon dus in het kanton Neuchatel.